

DOSSIER DE PREMSA

Mèstor Luján

**Un
periodista
tres
estrelles**

Als 100 anys
del seu naixement

**Can Serra
Història de la Ciutat
Museu de Mataró
11.11.22
— 21.05.23**

Nèstor Luján va néixer l'1 de març de 1922 a Mataró, a l'edifici de Can Serra, on avui el recordem, i va morir a Barcelona el 22 de desembre de 1995. Va viure a la nostra ciutat fins als nou anys, quan la família es va traslladar a Barcelona.

Periodista de vocació i ofici —«soc honestament, orgullosament, periodista», havia declarat— va escriure, sobretot, a la revista *Destino*, on va publicar el seu primer article el 1943. Hi va tenir columna fixa i en va ser director durant molts anys. Va multiplicar les seves col·laboracions en els mitjans de comunicació i també es va prodigar com a escriptor. Al final de la seva vida declarava haver publicat uns 25.000 articles i haver escrit una cinquantena de llibres.

Nèstor Luján ha estat, sens dubte, un dels periodistes més importants de la segona meitat del segle XX no només a escala catalana i espanyola sinó també europea. En seria un testimoni —que presentem en aquesta exposició— la carta manuscrita que li envia Jean-François Revel, el mític director de *L'Express*, en la qual el qualifica de «mestre i amic».

Personatge d'una curiositat insaciable, que li permetia arribar al fons dels temes més diversos, defensava les virtuts de l'epicureisme i, a la vegada, practicava un periodisme compromès que el va portar a ser condemnat pel Tribunal de Orden Público. Liberal i escèptic, no va ser franquista en temps de Franco ni «progressista» en temps de democràcia. Potser per això, a vegades, la seva figura ha resultat incòmoda a uns i altres.

L'exposició que presentem al Museu de Mataró és modesta d'espai però ambiciosa de contingut. El visitant hi trobarà les claus que li permetran conèixer la personalitat i l'obra d'un periodista poc o gens conegut per les noves generacions. Hem intentat que el visitant no es perdi en els múltiples meandres per on va discórrer l'activitat professional de Luján, sinó que trobi el fil conductor que doni coherència al seu itinerari. I hem dividit l'exposició en quatre àmbits —biografia, periodisme, llibres i gastronomia— per facilitar la visita i la millor comprensió d'allò que hi expliquem.

Agustí Pons

Comissari

**Carreró número 17, aleshores carrer
Enric Granados, ca. 1920.**

ACM - FONS AJUNTAMENT DE MATARÓ

Viatge a Uganda. Finals del 1959.

FONS TIN ESPERANZA

El periodisme

Nèstor Luján va ser director de *Destino* des de l'abril de 1958 fins al maig de 1975, quan presenta la seva dimissió a Jordi Pujol, el nou propietari de la revista. Fins aquell moment, Josep Vergés (1910-2001) i Nèstor Luján havien format un bon tàndem —base de l'èxit de la revista—, en el qual cadascun sabia perfectament el paper que li corresponia. «Josep Vergés —ha deixat escrit Luján— va ser sempre el veritable director de *Destino*. El primer director i també propietari, Ignasi Agustí (...), no compregué que Vergés intervingués en la confecció de la revista i van partir peres. Jo, que vaig ser el successor d'Agustí, sempre vaig reconèixer que Vergés tenia la revista dins el cap. La convivència fou, crec jo, bona per a tots dos. Vull creure que jo tenia unes qualitats discretes que van servir a la revista i a mi mateix».

No es pot dir que Josep Vergés i els col·laboradors de la revista formessin una gran família, però sí que entre ells s'havia teixit un seguit de complicitats que sovint anaven més enllà de la simple esfera professional. Molts s'havien iniciat en el periodisme abans de la Guerra Civil i assumien, amb més o menys matisos, un catalanisme amagat rere un explícit barcelonisme i una visió de la societat molt tamisada pel conflicte pel qual havien passat. Els col·laboradors no van ser sempre els mateixos, i Vergés es va obrir, a partir dels anys seixanta, a figures emergents del periodisme, de posicions més esquerranes, com Mateo Madrideojos, Eliseo Bayo o Josep Maria Huertas Claveria.

Destino no només va ser la revista que durant molts anys va reflectir i, en certa manera, marcar la vida cultural de Catalunya —l'única, fins a l'aparició i consolidació de *Serra d'Or*— sinó que, en altres àmbits, sobretot el literari, la seva influència es va estendre a tot Espanya. Era un viatge de doble direcció. Molts dels millors escriptors en castellà col·laboraven amb més o menys regularitat a la revista *Destino*: de Miguel Delibes a Francisco Umbral, per exemple. I, a la vegada, aquests escriptors havien trobat a l'editorial *Destino* l'empresa que els projectava al seu mercat natural.

Nèstor Luján també va col·laborar en moltes altres publicacions, ben bé una vintena. Pel nombre i rellevància dels seus articles destaquem els que va publicar als diaris *El Noticiero Universal*, *La Vanguardia*, *El Observador* i *l'Avui*; i a les revistes *Historia y Vida*, *Jano*, *Gaceta Ilustrada*, *Sábado Gráfico*, *El Món* i *El Temps*. També trobem articles seus a *Algo*, *Bouquet*, *Cocina y Hogar*, *Gimlet*, *Gourmets*, *Hoja del Mar*, *Magda*, *Número Uno*, *Viajar* i *Cuatro ruedas*. És principalment per la seva aportació al periodisme que el 1985 li va ser concedida la Creu de Sant Jordi.

Nèstor Luján quan encara escrivia a mà, ca. 1952.

© BRANGULÍ. FONS TIN ESPERANZA

Josep Vergés i Nèstor Luján, ca. 1970.

FONS JOSEP VERGÉS, NÚM. 831. BIBLIOTECA DE CATALUNYA

D'esquerra a dreta, Celestí Martí Farreras, Jaume Vicens Vives, Xavier Montsalvatge, Nèstor Luján, Josep Vergés, Josep Pla, Ignasi Agustí, Carles Sentís, Ribes fill, Ribes pare –responsables de la publicitat de la revista–, una persona sense identificar i Josep Muntañola.

© RAMON DIMAS. 1945. FONS TIN ESPERANZA

Fira del Llibre de Madrid. D'esquerra a dreta: José Jiménez Lozano, Gonzalo Torrente Ballester, Augusto Assía, Josep Vergés, Luz Watts, Dionisio Ridruejo, Antonio Buero Vallejo, R. J. Sender, Carmen Laforet, Jesús Fernández Santos, Baltasar Porcel, José Luis Castillo Puche, Miguel Delibes, Francisco Umbral, Francisco García Pavón i Hipólito Escolar. Juny de 1974.

FONS JOSEP VERGÉS, NÚM. 668. BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Els llibres

Nèstor Luján es definia com a periodista. Però això no vol dir que defugís altres àmbits literaris. En total, va publicar una cinquantena de llibres relacionats, sobretot, amb la història, els viatges, els retrats literaris, la crònica i la gastronomia. Cal destacar *Historia del toreo* (1954), que trenca els esquemes fins aleshores admesos; *El libro de la cocina española: gastronomía e historia* (1970), escrit conjuntament amb Joan Perucho, i que marca un punt i a part pel que fa al reconeixement de la cuina tradicional; i els dos llibres sobre els anys quaranta i cinquanta i els personatges que ell va conèixer. Complerts els 65, va començar a escriure novel·les, amb les quals va guanyar alguns dels premis més importants, tant en català com en castellà.

Nèstor Luján al despatx on treballava la secretària, al pis de l'avinguda Diagonal amb Enric Granados. Deu estar dictant un article perquè té un magnetòfon a la mà.

© PILAR AYMERICH, 1978. FONTS TIN ESPERANZA

La gastronomia

La dedicació de Nèstor Luján a la literatura gastronòmica era la conseqüència directa de la seva voluntat de practicar l'epicureisme, de la seva passió per la història i de la seva capacitat literària per transmetre al lector el plaer tamisat en mil matisos que li provocava allò que menjava. Per això, els seus textos gastronòmics tant poden constituir una incitant invitació als sentits com una incursió brillant i documentada a un determinat territori, o totes dues coses a la vegada. Reivindicava tant la cuina tradicional com els grans plats de la millor cuina de tot el món. Als últims anys de la seva vida no va congeniar amb les concepcions més radicals de la *nouvelle cuisine*, i es va mostrar especialment crític amb els experiments que implicaven una manipulació dels aliments, que ell considerava excessiva.

Nèstor Luján amb Frédy Girardet al seu restaurant, a Crissier, prop de Lausana, 1984.

FONS TIN ESPERANZA

Cronologia

1922

L'1 de març neix a Mataró Nèstor Luján Fernández, fill de Felipe Luján, sergent destinat al setè regiment d'artilleria lleugera, i de Teresa Fernández, mestressa de casa.

1931

Al novembre, la família Luján es trasllada a viure a un pis de lloguer de la ronda de Sant Pere 33, de Barcelona, després que el pare hagués deixat l'Exèrcit i hagués trobat feina a l'empresa Sederia Ros.

1932

Comença els estudis de batxillerat als Maristes, a la Mútua General Politècnica del carrer Llúria. Coneix dos dels seus millors amics: Antoni Vilanova i Francesc Goday.

1936-1939

La família Luján passa la Guerra Civil entre Santa Maria de Martorelles i Barcelona. Nèstor intensifica les lectures gràcies a l'extensa biblioteca del pare d'Antoni Vilanova i aprèn a llegir en català perquè la llengua del pare era el castellà, i la de la mare, el gallec.

1939

Mentre prepara l'examen d'Estat, coneix Mariano de la Cruz (1922-1999), que serà un dels seus grans amics. Psiquiatre i gran aficionat als toros, de la Cruz substituirà Luján com a crític taurí quan aquest sigui nomenat director de *Destino*. A través d'ell, Nèstor Luján coneixerà els psiquiatres Joan Obiols (1919-1980), de qui també va esdevenir gran amic, i Ramon Sarró (1900-1993).

1940

Es matricula a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona. L'acompanyen els seus amics Antoni Vilanova i Francesc Goday. Fa altres amistats: Joan Perucho, Anna Maria Estelrich, Josep Palau i Fabre i Manuel Valls, entre altres.

1942

Suspèn dues vegades les milícies universitàries i ha de fer el servei militar obligatori. En total, 36 mesos. L'alferes que s'ocupava de la instrucció defineix així la seva manera de desfil·lar: «*El señor Luján va paseando con el señor Fernández*».

1942-1943

Col·labora a la revista *Alerta*, editada pel Sindicato Español Universitario. La revista només dura 16 números perquè les autoritats la consideren massa inconformista.

1943

Surt a la revista *Destino* el seu primer article. Està dedicat a la biografia de Cervantes elaborada per Antonio Espina, escriptor i polític republicà, condemnat a mort però que finalment no va ser executat. Signa amb una «L».

1944

El 18 de març s'estrena com a crític de toros. Signa amb el pseudònim «Puntillero». Al cap d'un temps, i com a resultat de les seves crítiques, l'empresa de la plaça li retira el passi.

1945

Durant els mesos de primavera, Nèstor Luján passa uns dies al Mas Llofriu, convidat per Josep Pla (1897-1981), que en ell ha vist un jove periodista ambiciós i emmotllable. Abandona els estudis universitaris, influït per Pla, que tampoc no havia acabat la carrera.

Luján sempre va considerar Pla un dels seus mestres, especialment durant els seus primers anys com a redactor de *Destino*.

1945-1947

Al llibre *La Barcelona dels tramvies* (2015) es va donar a conèixer un dels dos dietaris de Nèstor Luján, escrits els anys quaranta, que es guarden a la Biblioteca de Catalunya.

En un article publicat a *La Vanguardia* el 21 de maig del 2015, Lluís Permanyer, amic i confident de Luján, es va referir al segon d'aquests dietaris amb aquestes paraules: «Lliure, franc, combatiu, satíric, desenfrenat, feridor, imprevisible, sorprenent. M'ha evocat el Luján oral, un espectacle enlluernador; sovint venia a sopar a casa i, arrepat al sofà, s'embranchava en uns monòlegs apassionants en què escapçava aurèoles, encara que fossin de patums, i detallava els seus aspectes més secrets i íntims. La desfilada era joiosa, devastadora, oceànica, i només s'acabava un cop avançada la matinada. D'aquesta manera es devia venjar de la mordassa imposada per la dictadura i sobretot pel censor».

1946

El 2 de febrer Nèstor Luján comença a escriure la columna «Al doblar la esquina». Els articles contra el servei de tramvies i de denúncia sobre la situació urbanística i social de Barcelona seran una constant fins a la vaga del 1951.

1947

Entra a formar part del jurat del Premi Nadal a partir de la tercera convocatòria, l'any 1946, adjudicat el 6 de gener de 1947.

1951

L'1 de març comença una vaga de tramvies a Barcelona en protesta per l'augment de tarifes. Nèstor és convocat als locals d'Informació «i degudament renyat, censurat i advertit» pels seus articles.

1952

El 9 de gener mor de tuberculosi l'Olga, la germana d'en Nèstor. Té 24 anys. Nèstor Luján obté el títol de periodista, entra a treballar a *El Noticiero Universal* i és nomenat professor de la secció de Barcelona de la Escuela Oficial de Periodismo. Entre els seus alumnes hi ha Josep Faulí, Manuel Vázquez Montalbán i Celia Ribera. Comença a dictar els textos i articles que publica.

Coneix Camilo José Cela (1916-2002), a qui acomboia durant les seves estades a Barcelona. Cela va voler visitar Josep Pla (1897-1981) i Luján el va acompanyar a Llofriu.

1953

El 25 de setembre, Lina Luján, la germana de Nèstor, es casa amb Josep Maria Espinàs. A la necrològica del seu cunyat i amic, Espinàs va escriure: «Fa 50 anys justos que ens vam conèixer (...) Quan tots dos érem joves, i pobres, i fèiem versos. Ens vam fer cunyats tan joves que encara érem aprenents d'escriptors. Cadascun va fer el seu camí i cadascun admirava i estimava el camí de l'altre».

1954

Primer viatge a Nova York amb Josep Pla.

Publica *Historia del toreo*.

1958

Ignasi Agustí, fins aleshores director de *Destino*, tot i comptar amb el suport del ministre d'Informació Gabriel Arias Salgado, perd la batalla enfront de Josep Vergés. En el número del 26 d'abril apareix el nomenament de Nèstor Luján com a director. Es veu obligat a deixar de treballar a *El Noticiero Universal*.

1959

Campanya contra Luis de Galinsoga per haver insultat els catalans. Es fa popular una auca, repartida en ciclostil, que ridiculitza el seu comportament. En són autors Josep Maria Espinàs i Nèstor Luján.

1959-1966

Època de grans viatges, possibles gràcies a les invitacions a *Destino* de les oficines de turisme de diversos països i als intercanvis de publicitat amb determinades agències de viatge. El Congo, Uganda i Kenya (1959), Siena, París, Sòria i Portugal (1960), Castella, Lleó, Galícia, Extremadura, Sevilla, Canadà, Mèxic, Viena i Sud-àfrica (1961), Aquitània i Turquia (1962), Grècia, el Loira i Berlín (1963), Hong Kong i el Japó (1964), Lorena (1965) i Àfrica Equatorial Francesa (1966). D'aquests viatges en sortia una llarga crònica, o una sèrie de cròniques, que publicava la revista. Nèstor es va mostrar molt crític amb el procés de descolonització de l'Àfrica i amb els dirigents dels països que van accedir a la independència.

El gener de 1961, Nèstor viatja a Sud-àfrica. Sobre el líder polític Verwoerd, que és el principal impulsor de l'apartheid, diu que es tracta d'un personatge «*de una ciega crueldad mental, (...) una maldición de tragedia griega, ineluctable y fatal, para su pueblo*».

1961

El 27 de setembre mor Josep Maria de Sagarra. Nèstor Luján admirava la seva potència creadora d'una manera incondicional. Commogut, escriu a *Destino*: «*Cuando un hombre sabe todas las palabras de un idioma, todas las leyendas de un pueblo y conoce el tono de voz del aristócrata, la manera de expresarse de un burgués y la manera de reír y llorar de un pueblo, cuando maneja sentimientos esenciales con una facilidad total, y todo ello descansa en una viejísima cultura humanística, se suele intuir, por pura presencia, que ese hombre es un poeta. (...) Con José María de Sagarra desaparece una de las capacidades de creación, de esfuerzo literario más impresionantes de nuestra época*».

1963

Primer article signat com a Pickwick a la nova secció «Coma bien».

1966

Entra en vigor la Llei de premsa del ministre Fraga Iribarne. Tota la responsabilitat per al director. Seccions crítiques de Manuel Jiménez de Parga («Noticias con acento»), Francesc de Carreras, Josep Maria Huertas i Eliseo Bayo («Pulsaciones del observador»).

1966-1967

11 expedients a la revista *Destino* per part del ministeri d'Informació i Turisme. Al cap d'uns anys, Nèstor escriurà sobre Fraga Iribarne: «*Es el temperamento más esplendorosamente fascista que he conocido en mi vida*».

1968

El 28 de maig, Nèstor Luján és jutjat pel Tribunal de Orden Público, i defensat per Manuel Jiménez de Parga. És condemnat a vuit mesos de presó i a una multa de 10.000 pessetes. La revista *Destino* és suspesa durant dos mesos.

1969

Ratificada pel Tribunal Suprem la pena imposada, Nèstor Luján deixa el 12 d'abril la direcció de *Destino*. El substitueix el subdirector, Xavier Montsalvatge. En realitat, Vergés i Luján continuen fent les mateixes funcions de sempre.

Publica *Las recetas de Pickwick*.

1970

Viatja a Ceilan, Singapur, Borneo, Bali, Nova Guinea i Hong Kong. La premsa d'aquesta última ciutat el presenta com un dels grans periodistes europeus.

Surt publicat *El libro de la cocina española: gastronomía e historia*, escrit conjuntament amb Joan Perucho. Queda consagrat com un dels grans escriptors gastronòmics.

Coneix tots els grans restaurants de França i es fa amic d'alguns dels restauradors més reconeguts, com Raymond Oliver i Paul Bocuse.

1971

Al gener, el Grup Democràtic de Periodistes, clandestí, demana a Nèstor Luján que es presenti a les primeres eleccions a la presidència de l'Associació de la Premsa. Ell accepta amb la condició que li assegurin que no guanyarà —perquè no es veu fent feines de gestió i representació— com així va passar. Va guanyar Santiago Nadal amb 103 vots, seguit per Carles Sentís amb 82 i Nèstor Luján amb 58.

13 de març. Dins les pàgines de cada número, *Destino* comença a publicar un número monogràfic cada setmana sobre temes d'història, art, literatura i gastronomia.

Inici de les col·laboracions regulars a *Sábado Gráfico*.

Surt la revista *Jano*. Nèstor Luján hi publicarà, des del primer número, «En la cabecera de los protagonistas de la historia». Explica de forma detallada les causes i les circumstàncies de la mort dels personatges més cèlebres de la història.

1972

Al gener, comença les col·laboracions regulars a *El Noticiero Universal*.

Don Felipe pateix una hemiplegia i la família es trasllada al cinquè pis del carrer Llúria, 126.

El Ministeri de Justícia anul·la els seus antecedents penals. Nèstor pot tornar a ser director de *Destino*, però Xavier Montsalvatge continua essent-ne de forma nominal. El tàndem Vergés-Luján no ha deixat de dirigir la revista.

1973

El 17 de gener, Nèstor Luján es casa amb Tin Esperanza Agut. Al pròleg del llibre *Pensaments, judicis i sentències*, publicat per La Campana pocs mesos després de la mort de Luján, Tin Esperanza subratlla «la immensa passió i tafaneria que en Nèstor tenia per fets de tota mena i gent de totes les èpoques» i el recorda «gesticulant, amb aquelles mans meravelloses que em van enamorar».

1974

Jordi Pujol compra a Josep Vergés la totalitat d'accions de *Destino*. A principis del mateix any, Jordi Pujol havia aconseguit el control accionarial d'*El Correo Catalán*.

1975

Nèstor Luján dimiteix com a director de *Destino*. No s'avé amb la nova propietat. Plega tot el consell de redacció.

Al juny, la família es trasllada a Diagonal-Enric Granados, un pis de 450 metres on poder encabir els més de 20.000 llibres que formen la seva biblioteca.

El 15 de juliol mor el seu pare, Felipe, als 84 anys.

1976

Nèstor Luján és nomenat director de la revista *Historia y Vida*.

Comença a escriure regularment a *La Vanguardia*.

1982

Congrés català de la cuina. Nèstor n'és un dels promotors.

Publica *La cuina catalana*.

Jean-François Revel (1924-2006) ha estat un dels periodistes francesos més destacats de la segona meitat del segle XX. Seus són els llibres *Ni Marx ni Jesús* i *La temptació totalitària*. A principis de 1982 va conèixer Nèstor Luján, amb qui va dinar al restaurant Reno. Els unia el periodisme, l'erudició, la mirada liberal sobre el món i la gastronomia. Mesos després d'aquest dinar Revel va enviar aquesta carta a Luján, en la qual el tracta de «mestre i amic».

1987

Escriu la seva primera novel·la en castellà i guanya el premi Plaza & Janés amb *Decidnos, ¿quién mató al conde?*

1988

La reina Isabel II d'Anglaterra i el seu marit, el duc d'Edimburg, van efectuar una visita oficial a Espanya. Durant la seva estada a Barcelona, els aleshores reis d'Espanya, Joan Carles i Sofia, van oferir un dinar als monarques anglesos al Palau de Pedralbes. El matrimoni Luján-Esperanza van ser uns dels convidats. Nèstor, que admirava el sistema democràtic anglès i la seva reina, es va sentir molt afalagat.

1989

El 24 d'agost mor la seva mare, Teresa Fernández.

El 20 de novembre es constitueix l'Acadèmia Catalana de Gastronomia. Nèstor n'és nomenat president i Lluís Bassat, secretari.

Escriu la seva primera novel·la en català: *Casanova o la incapacitat de perversió*.

1990

Comença a escriure al diari *Avui*.

El 23 d'octubre surt el diari *El Observador* i Nèstor hi col·labora.

1991

És nomenat president del comitè editorial del diari *El Observador*. Ha de deixar de col·laborar a *La Vanguardia* i de portar la direcció d'*Historia y Vida*.

Publica *Los espejos paralelos*. Finalista del premi Planeta.

1992

Fa setanta anys. L'Acadèmia Catalana de Gastronomia li organitza un sopar-homenatge al Princesa Sofia.

Publica *Les tres glorioses*. Premi Pere Quart d'humor i sàtira.

1993

El Observador deixa de publicar-se. Nèstor intensifica les seves col·laboracions a l'*Avui*.

Dimiteix com a president de l'Acadèmia Catalana de Gastronomia.

És elegit membre corresponent de l'Acadèmia de Medicina de Catalunya pels seus articles a *Jano*.

1994

Publica *La Rambla fa baixada*. Premi Ramon Llull convocat per Editorial Planeta.

Publica *El túnel dels anys 40*.

1995

Guanya el premi Sant Jordi amb *Els fantasmes del Trianon*.

Publica *El pont estret dels anys 50*.

El 2 d'octubre comença a exercir com a Escriptor del Mes, una iniciativa de la Institució de les Lletres Catalanes per difondre l'obra dels escriptors del país. Durant aquest període, viatjaven per tot Catalunya protagonitzant conferències, col·loquis i presentacions.

El 12 de desembre és operat d'un càncer de faringe.

El 22 de desembre mor a l'Hospital Clínic de Barcelona. Té 73 anys.

Crèdits

Direcció

Anna Capella

Comissariat

Agustí Pons

Coordinació de continguts i documentació

Laura Parellada

Coordinació tècnica

Vanessa Muñoz

Disseny gràfic i museogràfic

Manuel Cuyàs

Cessió d'objectes i documents originals

Tin Esperanza

Fons Nèstor Luján de la Biblioteca de Catalunya

Restaurant Hispània

Isabel Margarit

Agustí Pons

Cèlia Ribera

Fotògrafs

Pilar Aymerich

Boutellier

Brangulí

Ramon Dimas

Joaquín M. Domínguez Font

Carlos Pérez de Rozas

Josep Postius

Salvador Sansuan

Ana Vergés

Ernesto Vilá

Fons d'imatges

ACM - Fons Ajuntament de Mataró

Fons Ignasi Agustí, Fons Josep Vergés,

Fons Nèstor Luján de la Biblioteca de Catalunya

Fons família Espinàs Luján

Fons Tin Esperanza

Documentació periodística

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Casa de l'Ardiaca

Biblioteca de Catalunya. Barcelona

Biblioteca M. Serra i Moret de Pineda de Mar

CRAI Biblioteca del Campus Clínic

CRAI UPF Biblioteca del Poblenou

Documentació audiovisual

Departament de Documentació de la CCMA, SA

RTVE

Edició i realització audiovisual

Wasabi produccions, SL

Assessorament lingüístic

Dani Vivern

Producció tècnica i muntatge

Arterri

Equip de la Direcció de Cultura

Fermalli

Ferrer & Ojeda

Sundisa, SL

Agraïments

Pilar Aymerich

Josep M. Cadena

Francesc de Carreras

Mercè Comas, Núria Flix, Anna Gudayol i Marga Losantos, de la Biblioteca de Catalunya

Tin Esperanza

Gemma Espinàs

Andrea Ferrando

Ricard Fité

Julià Guillamon

Isabel Margarit

Isabel Martí

Lluís Permanyer

Lolita Rexach, Paquita Rexach, Raimon Braun i Marta Aulèstia, del Restaurant Hispània

Cèlia Ribera

Alícia Torres

Rosa Vergés

Organització i producció

MUSEU DE MATARÓ

Amb la col·laboració de

HORARI

De dimarts a divendres de 17 a 20 h

Dissabtes d'11 a 14 h i de 17 a 20 h

Diumenges d'11 a 14 h

Tancat els dilluns i els festius

(excepte 6 i 8 de desembre, que el museu restarà obert d'11 a 14 h)

ENTRADA GRATUÏTA

VISITES GUIADES

Consulteu

www.culturamataro.cat/agenda

VISITES CONCERTADES PER A GRUPS

937 412 930

(de dilluns a divendres de 9 a 14 h)

educacultura@ajmataro.cat

 Museu de Mataró
Cultura Mataró

 @museumataro
@CulturaMataro

 @culturamataro

Can Serra
Museu de Mataró
El Carreró, 17
08301 Mataró
937 582 401
museum@ajmataro.cat

CONTACTE PER MITJANS DE COMUNICACIÓ I PREMSA

Martí López Vila
mlvila@ajmataro.cat
664 221 094

Anna Capella Molas
acapella@ajmataro.cat
666 579 755

Foto de portada: Nèstor Luján al seu despatx, ca. 1974.

© ANA VERGÉS. FONTS TIN ESPERANZA